

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
Детский сад №5 «Радуга» го «город Якутск»

Конспект осеннего развлечения в подготовительной группе «Чуораанчык»
«Куьунну кии кулбутунэн»

Воспитатели: Жергина П.Н.,

Бурцева А.С.

Якутск, 2024г.

Куьунну киьи кулбутунэн сценарий

Буолар кунэ: 3 октября 15:30ч 2024г

Сыала: Кемус куьун бэлиэлэрин билэллэрин чинэтии. Киьи туттар малын ааттарын, туохха тутталларын уерэтии. Таабырын таайар дьо5урдарын сайыннарыы. Саха омук терут угэстэрин уерэтии.

Оруоллар:

Ведущие 2

Куьун

Отуу хабаайката

Байанай

Атрибуттар:

- Слайд (Күһүннү көстүүлэр)
- Отонньуттар үнкүүгэ ыабыйалар
- Платочектаах хороводка платок
- 20 устуука яблоко уонна корзина
- Кыраабыллаах кыргыттарга кыраабыллар
- Хотуур, атырдых
- Отуу
- Хатыннар
- Аттар, ынахтар
- Байанай оонньууларыгар (балыксыт, сыал ытыытыгар)

Заалга музыка тыаабынан ведущайдар киирэллэр.

Вед1: Хаьын-ардах аргыстанан,

Халын кемнех уллуктэнэн,

Кемус дуйу бурунэн

Кулумнээтэ кемус куьун!

Вед2: Кулумнуур кемус куьуммут

Кундэлэс куннэрэ кэлэннэр

Кулумурдээн киэргэйн косторо кэрэтиэн!

Вед1: Утуе кунунэн убаастабыллаах тереппуттэрбит, о5олор уонна ыалдыттар!

Вед2: Бугунну уеруу-кетуу аргыстаах куьуну корсор «Куьунну киьи кулбутунэн» диэн бырааьынньыкпытын са5алыбыт!

Вед1: «Куьунну киьи кулбутунэн» - диэн мээнэ5э эппэттэр. Сайыны быьа улэлээбит, буспут-хаппыт келеуммут тумугэ куьун кестер. Ас арааьа, амтаннаа5а дэлэй буолан, киьи сургэтин уердэр кетутэр. Бугун, куьунну кулумнэс кун, биьиги о5олорбут куьунну улэ тубуктэрин оонньоон ункуулээн ыллаан кердеруехтэрэ.

Вед2: Баьаалыста о5олорбутун ытыс тыаьынан сыана5а ыныраххайын.

О5олор тахсаннар «горошекка» тураллар.

Хоьоон

1. Кемус куьун, кунду куьун тийээн кэлбит о5олоор
Куех он суппут, кемус буолбут, тулам буттуун уу-чуумпу.
2. Кустар, хаастар мустаннар сылаас сиргэ кеттулэр,
Курулаччы ардах туьэр, сыыйа халлаан тымныйар.
3. Кемус куьун бары мустан о5уруокка улэлиибит
Кыьынныга хаьаанан отон, тэллэй хомуйабыт.

Ырыа

О5олор олоптосторго олороллор.

Вед1: О5олоор, бугун биьиэхэ бырааьынньык. Онтон туох бырааьынньыга буоларын таабырыны таайдаххытына билиэххит.

Куммут уота сылыппат,

Сотору-сотору ардах туьэр,

Туунун хаьын тонорор,

Кетердер сылаас дойдуга бараллар.

Бу ханнык дьыл кэмин бэлиэлэрэй?

Вед2: Маладьаастар, керун эрэ экранна куьуммут кестуулэрин. (слайд 1)

- О5олоор, онтон дьоннор куьун хайдах танналарый? (слайд2).

Вед1: Керун эрэ о5олоор оссо куьун о5уруот астарын хомуйаллар, ойуурга сир аа дэлэйэр. Ханник сир астарын билэбитий?

Вед2: Кемус куьун кэлбитинэн бэйэлэрин э5эрдэлэрин тиэрдэллэр кыргыттар.

«Отонньуттар» ункуу

Вед1: О5уруот аа дэлэгэй, сир аа маанытыйар кэминэн куьун кэлбитинэн нааа учугэй ункууну кердубут.

Вед2: Ол иьин «Куьунну киьи кулбутунэн» диэн этэллэр. Бугун биьихэ куьун бэйэтинэн кэллэ, керсуетун эрэ.

Музыка тыаьыыр. Куьун кишэр.

Куьун: – Дорооболорун, о5олоор! Миигин биллигит дуо? Барыгытын куьунну бырааьынньыгынан э5эрдэлиибин. Мин эьихэ кэьиилээх кэлим. Кэьиибин туттарыам иннинэ эьиги ункуугутун керуем этэ.

Платочектаах оонньуу

Мин өс хоһооннорун нааа сөбүлүүбүн, олортон соробун эһиэхэ таайтарыым эрэ. Оттон таайдаххыт аайы бу корзина мин кэьиибинэн туолуоба. (Хас таайы кэннэ 5 устуука яблоко корзинаба уган иһэр)

- Хара тыа баайдаах – уол о5о дьоллоох
- Балык - уу диригин, киьи күн уотун батыһар.
- Суол – до5ордоох, айан - аргыстаах.
- Айыл5аны харыстыан – уһун үйэлэниэн!

Маладьыастар! Корзина туолла. Бу бэлэхпин бырааьынньык кэннэ уллэмтэн сиэрин(корзинатын вед. туттарар).

Вед1: О5олоор Куьун барахсан кэьиилэригэр махтанаххайын!

Куьун: Керсүөххэ диэри!

Куьун барар

Ансамбль ырыа “Алааьым салгына”

Вед1: Ходуһаҕа атағын тумсун укпатах, илиитигэр хотууру, кыраабылы туппатах, от минньигэс сытын билбэтэх саха ахсааннаах буолуохтаах.

Оттооһун – саха төрүт үгэһэ, дылын быһаарар үлүскэннээх кэмэ.

Торуо-торуо аттарбыт соно5олоон эрэллэр

Солко нуурал отторбут суугунааан эрэллэр!

Сиккиэр тыалбыт обуста симэх оппут хойдунна,

Охсор хотуур тыаьыттан оту кытта оонньуубут.

Вед2: Биьиги сахалар суеьуну, сылгыны ийтиинэн дьарыктанабыт. Уьун кыьын устата суеьуну сылгыны кыстатарга, аьатарга от бэлэмнииллэр.

Отчуттар сайын ортотуттан хаар туьуер диэри абыс ыйдаах ыарахан кыстыгы эрэйэ суох туоруур туьугар элбэх оту оттуурга дьулубаллар. Биийэхэ Отуу Хотуна ыалдьыттыы кэллэ. Керсуеххэйн. (Отчуттар ырыалара).

Отуу хаьаайката кыраабыллаах кыргыттары кытта киирэр

Отуу Хотуна: Аламай кун сыламынан! Мин елгем уунуулээх алаастарга отчуттар мустаннар сынньанар сирдэрин иччитэ Отуу хотуна буолабын (сугуруйэр). От кэмигэр отчуттары керсен уерэбин кетebун, улэбитн хоодуот дьоонору керербун наьаа астынабын. Учугэй сылаас да кун буолла. Ардах туьуен иннинэ оппутун хомуйан бутэрэн оллоон иннигэр сынньаныахха. Кыргыттаар сынньана таарыйа чабыр5ахтаан иьитиннэрин!

Кыргыттар чабыр5ах аа5аллар.

Хотуурдаах атырдьахтаах уолаттар киирэллэр.

Хотуурдаах уол: Отчут туттар малыттан саамай наадалаа5а хотуур буолар. Бу илии хотуура. Мас тутаахтаах, тала5ынан илии тутар тутулуктаах, тимиринэн сытыы биилээх буолар. Хотуурунан оту саамай анныттан сири да5айан охсуллар. Урут техника суо5уна илии тутуурунан алаастары урэхтэри барытын илиилэринэн охсоллоро.

Атырдьахтаах уол: Мин окко туттар тэрилим атырдьах буолар. Атырдьах оту иилэн баарга аналлаах тэрил. мас тутаахтаах, тердугэр улахан уьун сытыы ус эбитэр туерт салаалаах. Кэбиьи от тустуургэ аналлаах туерт миэтирэ кэриннээх уьуннаах атырдьах.

Отуу Хотуна: Уолаттаар маладьыастар, туттар малгытын керен харайан, кураанах кына сотон, алдьаммытын кэьэзммитин чинэтэн уураp буолун.

Отуу хотуна отчуттары кытта тахсан бараллар.

Музыка тыаьыыр

Милана (Булчуттар тустарынан хобоон)

Айан суола туруута,
Сэтинньи ый ортото
Байанай сиэринэн
Булчуттар ыйдара.

Систэри бысталаан,
Саарбалаан, саһыллаан
Кылааннаах туулээ5и
Бултуйан кэлэллэр.

Дьо5урдаах булчукка
Байанай тосхойор,
Еруутун булдунап
Маанылаан тоһуйар.

Байанай музыката тыаьыыр

*Сыана ортотугар кутаа уота турар, Байанай о5онньор киирэр, кэнниттэн
булчут уолаттар киирэннэр кута тула олоppоллор.*

Байанай о5онньор: Алгыс этэр

Баай барыылаах
Байдам биэриилээх
Байанай төрдүм
Бэттэх буол!
Очурга оҕустарыма
Тэхтиргэ тэптэримэ!
Айыы быатын туттар,
Күн быатын туттар,
Ууну ойторума,
Халлааны харбатыма,
Сирбэр тирэнэр,
Буорбар төрүттээ!
Эппитим түстэннин,
Санарбытым алгыстаннын!
Дом!

(Балыксыттар уонна сыал табыыга оонньуулар)

Байанай: Уолаттаар оонньооххайын эрэ. Мин эһиэхэ хас да күөгү аҕаллым, балыктыаххайын. Ким бастаан балык туппут, ол кыайыылаах!

Байанай: Өссө биир оонньоубут сыалы табыыга.

Дьэ булугас-талыгас, мындыр өйдөөх, сатабыллаах уолаттар буола улаатын!

Уолаттар – Алгыс баһа сыаланнын! Дом!

Байанай тахсан барар.

Кыргыттар киирэллэр, илиилэригэр биедирэлээхтэр, буоталаахтар.

Кыргыттар кэпсэтэллэр:

1 кыыс: Маайыс дорообо!

2 кыыс: Кэтириис пирибиэт!

1 кыыс: Маннайгы хаар тустэ. Кыстыккар бэлэмнин дуо Маайыс?

2 кыыс: Хотоммун сыбаан бутэрдим. Бугун сарсын кыстыкка кьеэбут.

Кыргыттар тахсан бараллар

«Кыстыкка кьеуу» ункуу

Вед. Куьуннулуу куустээх санааны, дьоллоох соргулаах олобу, инникитин урдуктэн-урдук ситиьиилэри.

Горошекка туран нууччалыы ырыа.